

REZUMAT

Estimarea proprietăților atractive a capcanelor feromonale în comparație cu a celor cu lumină pentru *Agrotis segetum* și *Heliothis armigera* a demonstrat, că reacția este diferită pentru fiecare specie. Astfel, pentru *A. segetum*, capcanele cu lumină sunt mai atractive de cât cele feromonale doar în prima și a treia generație, pe când pentru *H. armigera* – capcanele feromonale sunt mai atractive de cât cele cu lumină pe parcursul generațiilor I și II. A fost demonstrat, că ciclul ontogenetic de dezvoltare a speciei invazive *Halyomorpha Halys* constituie în medie 75 zile, iar femelele depun circa 80-100 ouă. Testarea feromonului pentru specia dată a demonstrat, că acțiunea lui poartă un caracter de agregare și nu sexual. A fost demonstrat, că substanțele biologice active, cu care femelele dăunătorilor marchează pontele în timpul depunerii lor, dețin proprietăți cairomonale. S-a stabilit, că substanța corespunzătoare influențează asupra entomofagului *Trichogramma* ca atractant - numărul ouălor parazitare sa majorat cu circa 25% față de varianta martor. A fost elaborat un nou mediu nutritiv în tehnologia de multiplicare a gazdei de laborator pentru înmulțirea entomofagului *Bracon hebetor*. Examinează numerică a speciilor din fam. *Aphididae* și a speciilor de entomofagi în dinamica sezonieră a demonstrat existența unei corelații trofice între parazit-gazdă. Pentru activizarea entomofagilor în livada de prun au fost cultivate 12 specii de plante entomofile și copertatoare și sau aplicat în premieră semiochemical Phenyl etanol cu cis-Jasmon. Evaluarea microhimenopterelor parazitoide a demonstrat, că cea mai atractivă perioadă corespunde lunilor iulie-august, fiind similar aparent creșterii numerice și a speciilor fitofage dăunătoare. În urma utilizării criteriilor de diagnoză s-a demonstrat, că larvele dăunătorului *Grapholitha funebrana* au fost parazitare de entomofagii din fam. *Pteromalidae*. Datorită aplicării procedurilor de activizare și atracție a entomofagilor s-a constatat o majorare a densității populațiilor lor (de 2-5 ori) datorită căruia a fost redus atacul fructelor de circa 2-3 ori față de varianta martor. A fost evaluat complexul parazitoid a *Eurytoma spp.* la soiurile Angelino și Stanley, fiind identificate 4 specii de paraziți - *Torymus eurytoma*, *Eupelmus falcata*, *E. atropurpureum* și *Leptomeraporus nicare*. Analizele efectuate au permis depistarea unui entomofag de perspectivă - *Triaspis thoracicus*. Au fost obținuți circa 300 exemplare. Sunt efectuate testări cu scopul folosirii în calitate de gazdă de laborator, dăunătorul gărgărița fasolei. S-a demonstrat atractivitatea capcanelor cu atractanți pentru speciile de tripsi la răsaduri de ardei dulce în condiții de seră. S-a stabilit, că dispensatorii cu metilisonicotinat a influențat asupra majorării atractivității capcanelor galbene adezive pentru speciile de tripsi în medie de 3 ori față de capcanele fără atractanți. A fost evaluată posibilitatea de reproducere a ploșnițelor prădătoare în laborator pe dietă de ouă a moliei cerealelor, păstrate prin metoda de congelare. A fost obținută prima generație a entomofagului în condiții de laborator. A fost testat un procedeu preliminar de monitorizare a densității populației sfredelitorului ramurilor (*Zeuzera pyrina*) la cultura nucului prin aplicarea capcanelor feromonale, care asigură semnalarea activității și perioada de dezvoltare a dăunătorului dat. S-a constatat, că substanțele biologice active, extrase din rădăcinile de *Rheum officinale* și din semințele de *Azadirachta indica* manifestă proprietăți fitostimulatoare asupra rásadurilor de castraveți. S-a demonstrat, că eficacitatea biologică a extractelor date a constituit 86,7-100% în controlul fainării. A fost demonstrat, că extractele date posedă și de proprietăți imunostimulatoare, fungicide, fitostimulatoare, și insecticide. S-a constatat, că proprietățile insecticide manifestate de extractul din semințele de neem a constituit circa 70,1%. Au fost elaborate și testate preventiv structuri artificiale de cuibărit pentru diferite specii de insecte benefice și instalate atât în sere, cât și în condiții de câmp.